

Briuselis, 2021 m. kovo 11 d.
(OR. en)

6902/21

COAFR 63
CFSP/PESC 239
COHAFA 18
COHOM 53
DEVGEN 45

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2021 m. kovo 11 d.
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Etiopija
	– Tarybos išvados (kovo 11 d.)

Delegacijoms priėdė pateikiamos Tarybos išvados dėl Etiopijos, patvirtintos 2021 m. kovo 11 d. taikant rašytinę procedūrą.

Tarybos išvados dėl Etiopijos

1. Etiopija yra strateginė ES partnerė Somalio pusiasalyje ir platesniame regione, taip pat svarbi daugiašalė veikėja. ES palankiai vertina ilgalaikį glaudų bendradarbiavimą ir dialogą su Etiopijos vyriausybe pačiais įvairiausiais klausimais.
2. Šio dialogo kontekste ES palankiai vertina 2021 m. vasario 7–10 d. įvykusį Suomijos užsienio reikalų ministro Pekka Haavisto vizitą vyriausiojo įgaliotinio vardu Etiopijoje ir Sudane, kurio metu jis susitiko su Etiopijos, Sudano valdžios atstovais, Afrikos Sąjungos vadovais ir kitais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant pilietinės visuomenės atstovus.
3. Šiuo metu Etiopijos vidaus padėtis yra sudėtinga, o tai turi didelį poveikį platesniam regionui. Etiopijos vykdomas reformų procesas ir pastarojo meto pokyčiai išryškino netikrumą ir giliai glūdinčius nesutarimus. Dėl išpuolių prieš karines bazines Tigrėjaus regione įsiziėbęs ginkluotasis konfliktas didina įtampą Somalio pusiasalyje. Tai sukėlė sunkią humanitarinę krizę. ES mano, kad svarbu padaryti toliau išdėstytas išvadas, pakartodama, kad yra pasirengusi plėtoti ilgalaikius santykius.

Dėl padėties Tigrėjuje

4. ES tebėra itin susirūpinusi dėl šio konflikto. Nuo krizės pradžios didelė Tigrėjaus gyventojų dalis, įskaitant regiono viduje perkeltus asmenis, vis dar yra atkirsta nuo pagrindinių paslaugų ir ryšių paslaugų, taip pat nuo humanitarinės pagalbos. Regione, kuriame poreikiai jau ir taip yra dideli, o ištekliai riboti, ypač kaimo vietovėse, padėtis tampa vis kritiškesnė.

5. ES primygtinai ragina visas šalis nedelsiant nutraukti smurtą ir laikytis tarptautinės žmogaus teisių teisės, tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinės pabėgėlių teisės. Visose vietovėse turi būti užtikrintas visapusiškas, greitas ir nekliudomas humanitarinės pagalbos teikimas visiems žmonėms, kuriems reikia pagalbos. Norint teikti platesnio masto humanitarinę pagalbą būtina užtikrinti humanitarinius nešališkumo, neutralumo ir nepriklausomumo principus. ES ragina apsaugoti šalies viduje perkeltus asmenis ir pabėgėlius ir primena, kad turi būti laikomasi tarptautinio negrąžinimo principo.
6. Pripažindama, kad Etiopijos vyriausybė nemažai nuveikė siekdama patenkinti kai kuriuos gyventojų poreikius, ES pabrėžia, kad būtina sustiprinti šias pastangas. Būtina visapusiškai bendradarbiauti su vietoje veikiančiomis JT struktūromis ir visomis humanitarinėmis organizacijomis.
7. ES palankiai vertina tai, kad Etiopijos vyriausybė paskelbė užtikrinsianti nevaržomą prieigą ir nekliudomą judumą humanitarinės pagalbos agentūroms, grindžiamus paprasta pranešimų pateikimo sistema, ir ragina nedelsiant ir visapusiškai šias priemones įgyvendinti. Reikia paspartinti humanitarinės pagalbos ir ryšių įrangos importo procedūras.
8. Būtina skubiai ir visiškai atkurti pagrindines paslaugas, be kita ko, vandens tiekimo, sanitarijos, sveikatos, švietimo, telekomunikacijų ir bankininkystės paslaugas. Civiliai gyventojai, įskaitant šalies viduje perkeltus asmenis ir pabėgėlius, turėtų galėti saugiai ir laisvai judėti. ES pripažįsta, kad padaryta pažanga prieigos kai kurioms žiniasklaidos priemonėms ir pilietinės visuomenės organizacijoms srityje, tačiau tebėra labai svarbu, kad prieiga būtų suteikta visoms joms, būtų užtikrinama jų apsauga ir kad jos nekliudomai galėtų patekti į visas Tigrėjaus vietoves.
9. ES tebėra labai susirūpinusi dėl daugybės liudijimų ir pranešimų, kurie pagrindžia įtarimus, kad yra įsitraukę daug subjektų ir kad jų vykdomi veiksmai gali būti prilyginami karo nusikaltimams ir nusikaltimams žmoniškumui, neteisminėms egzekucijoms, masinėms egzekucijoms, seksualiniam smurtui ir smurtui dėl lyties, įskaitant prievartavimą, priverstiniam pabėgėlių grąžinimui, kitiems žmogaus teisių pažeidimams, turto plėšimui, infrastruktūros ir religinių vietų naikinimui. Šie veiksmai turi būti nedelsiant nutraukti.

10. ES taip pat susirūpinusi atkreipia dėmesį į pranešimus apie tikslinį etninį smurtą, neapykantos retoriką ir diskriminaciją Tigrėje ir kitose Etiopijos dalyse. Tokia pavojinga tendencija gali lemti smurto eskalaciją visoje šalyje ir sumenkinti taikos ir susitaikymo galimybes.
11. ES palankiai vertina Etiopijos valdžios įsipareigojimus visus šią nusikalstamą veiką vykdžiusius asmenis patraukti baudžiamojon atsakomybėn ir priimti tarptautinę techninę pagalbą tyrimams atlikti. ES atidžiai stebės pažangą šioje srityje, nes visus įtarimus dėl žmogaus teisių ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų reikia nešališkai ištirti ir reikia užtikrinti atskaitomybę. ES taip pat remia svarbų Etiopijos žmogaus teisių komisijos (EHRC) atliekamą darbą: ši komisija teikia išsamią dokumentaciją, rekomendacijas dėl veiksmų ir yra pasirengusi remti papildomas nacionalines pastangas. ES palankiai vertina pirmą Etiopijos vyriausybę žingsnį, pastarosios žengtą paskelbus, kad bus įsteigta specialios paskirties darbo grupė seksualinio smurto ir smurto dėl lyties atvejams ištirti. Reikia dėti dar daugiau pastangų.
12. ES ragina išplėsti EHRC vietoje vykdomą stebėsenos veiklą ir ją vykdyti visame regione. Visapusiškos galimybės patekti į regioną taip pat turėtų būti suteiktos JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro darbuotojams.
13. ES ragina Afrikos Sąjungą toliau vykdyti politinį bendradarbiavimą su Etiopijos vyriausybe, kad būtų nutraukti karo veiksmai, užtikrinta humanitarinė prieiga prie visų Tigrėjaus vietovių ir rastas politinis konflikto sprendimas.
14. ES nori tęsti konstruktyvų dialogą su Etiopijos vyriausybe šiais klausimais. Ji ir toliau yra pasirengusi remti visus veiksmus, kuriais siekiama sumažinti įtampą ir padėti tiems, kam reikia pagalbos.

Dėl susijusių regioninių klausimų

15. Didelį susirūpinimą kelia padėties Etiopijos Tigrėjaus regione padariniai regioniniu lygmeniu, taip pat tolesnio šalutinio poveikio pavojus jau ir taip nestabiliam regionui. Būtina vengti tolesnio karinio eskalavimo ir ilgalaikio nestabilumo Etiopijoje ir platesniame regione.

16. ES prisijungia prie tarptautinės bendruomenės raginimo nedelsiant išvesti Eritrėjos karines pajėgas, nes dėl jų, kaip praneša daugelis šaltinių, padėtis blogėja. ES taip pat yra labai susirūpinusi dėl įtarimų dėl Eritrėjos karinių pajėgų vykdomų veiksmų, kurie gali prilygti karo nusikaltimams ir nusikaltimams žmoniškumui. ES ragina atlikti išsamius ir nepriklausomus tyrimus ir atidžiai stebės būsimus pokyčius šioje srityje.
17. ES taip pat yra susirūpinusi dėl padidėjusios įtampos Etiopijos ir Sudano pasienyje ir ragina abi šalis dėti visas pastangas siekiant palengvinti padėtį, atkurti pasitikėjimą ir rasti derybomis paremtą taikų sprendimą. ES ragina abi šalis kuo greičiau atnaujinti dialogą ir yra pasirengusi remti visas politines pastangas, kuriomis padedama artėti prie tvaraus sprendimo.
18. ES taip pat ragina Etiopiją, Sudaną ir Egiptą atnaujinti derybas dėl Didžiosios Etiopijos Renesanso užtvankos, kad būtų rastas ilgalaikis ir abipusiškai naudingas sprendimas. ES stebėjo derybas ir tebėra pasirengusi toliau remti šį procesą, kuris vyktų taip, kaip visos šalys laiko tinkama.
19. ES ragina Etiopijos vyriausybę stiprinti bendradarbiavimą su Afrikos Sąjunga, Tarpvyriausybine vystymosi institucija ir regioniniais partneriais, kad būtų priimti taikūs ir suderinti sprendimai siekiant išsaugoti viso regiono stabilumą.

Dėl pereinamojo laikotarpio Etiopijoje

20. Etiopijoje vyksta plataus masto perėjimo prie demokratijos procesas, įgyvendinant svarbias politines ir ekonomines reformas. ES atkreipia dėmesį į tai, jog paskelbta, kad 2021 m. birželio 5 d. įvyks visuotiniai rinkimai, ir palankiai vertina Etiopijos vyriausybės įsipareigojimą surengti patikimus ir skaidrius rinkimus. ES yra pasirengusi toliau remti tokį procesą ir dėkoja Etiopijos vyriausybei už jos kvietimą stebėti rinkimus.

21. Kaip įsipareigojusi partnerė, ES ragina Etiopijos vyriausybę užtikrinti įtraukius rinkimus, kad politinės partijos galėtų dalyvauti laisvai ir vienodomis sąlygomis, didinti atstovavimą moterims ir jų dalyvavimą, leisti rengti taikius susirinkimus ir užtikrinti spaudos laisvę bei žurnalistų saugumą. Demokratiniam procesui ir teisinei valstybei taip pat svarbūs sąžiningi, skaidrūs ir laiku vykdomi sulaikytų politinių partijų narių teismo procesai.
22. ES ragina atnaujinti pastangas plėtoti visapusišką, įtraukų ir skaidrų nacionalinį dialogą tarp visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant moteris, jaunimą, pilietinės visuomenės organizacijas, politines partijas ir regioninės valdžios institucijas. Tolesnis pasirengimas nacionaliniam dialogui gali būti svarbi pasitikėjimo stiprinimo priemonė rinkimų ir platesniame kontekste.
23. Tai, kad ES jau daugelį metų teikia įvairią ir tvirtą paramą Etiopijai, rodo, kad ES yra suinteresuota aktyviai bendradarbiauti ir kad ši partnerystė jai yra svarbi. Šiuo metu ES remia perėjimo procesą Etiopijoje ir norėtų tai tęsti. Ji siekia nenutrūkstamo dialogo pagal 2016 m. inicijuotą ES ir Etiopijos strateginio bendradarbiavimo sistemą ir su Etiopijos partneriais vykstančių diskusijų būsimu bendradarbiavimo kontekste. ES yra pasirengusi remti Etiopijos gyventojus, prisidėti prie šalies pastangų toliau įgyvendinti svarbias politines ir ekonomines reformas, skatinti tolesnį socialinį ir ekonominį vystymąsi ir sudaryti palankias sąlygas prekybai bei tvarioms investicijoms. ES yra pasirengusi toliau stiprinti šią partnerystę remdamasi bendra atsakomybe ir bendru įsipareigojimu.
24. Atliekant būsimą Somalio pusiasaliui skirtos ES strateginės programos peržiūrą bus siekiama pasiūlyti bendrų prioritetų, taip pat stiprinti politinį dialogą ir bendromis jėgomis vykdomą bendradarbiavimą su visu regionu.